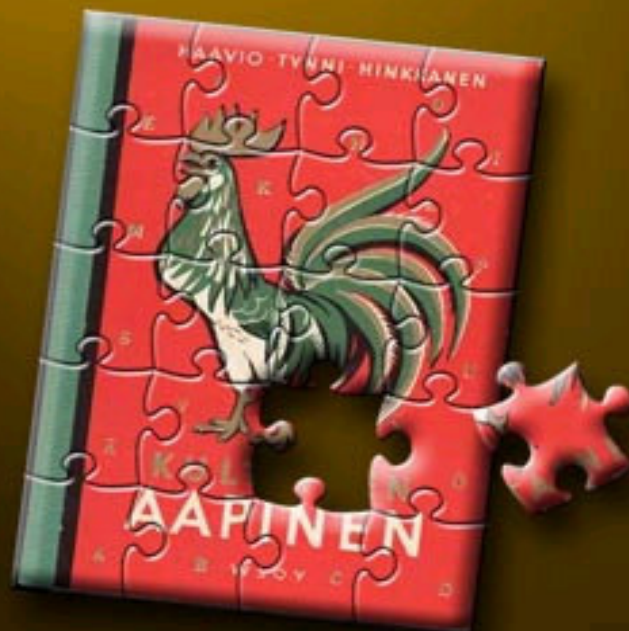

Ulvilan kaupunki

Kuntakohtainen opetussuunnitelma

Koulutuslautakunta 24.4.2003

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	4
2	Koulutoimen arvopohja ja toiminta-ajatus	4
2.1	Koulutoimen arvopohja	4
2.2	Koulutoimen toiminta-ajatus	4
3	Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen	5
3.1	Kuntakohtainen opetussuunnitelma	5
3.2	Koulukohtainen opetussuunnitelma	5
3.3	Opetussuunnitelmaan perustuva työsuunnitelma	5
4	Uvilan kaupungin strategia 2002-2010	6
4.1	Kaupunkistrategiasta johdettu koulutoimen visio	6
4.2	Kaupunkistrategiasta johdetut koulutoimen painopisteet ja päämäärät	6
4.3	Toimenpiteet koulutoimen strategian toteuttamiseksi	7
5	Opetuksen järjestäminen kouluasteittain	7
5.1	Esiopetus	7
5.2	Perusopetus	8
5.2.1	Valinnaisaineet vuosiluokilla 8 - 9	8
5.3	Lukiokoulutus	8
6	Perusopetuksen tuntijako	9
7	Kieliohjelma	10
7.1	Uvilan kaupungissa noudatettava kieliohjelma	10
8	Kodin ja koulun/oppilaitoksen välinen yhteistyö	12
9	Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus	13
9.1	Erilaiset tukimuodot	13
9.2	Oppimissuunnitelma	14
9.3	Osa-aikainen erityisopetus	14
9.4	Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen opetus	14
9.4.1	Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)	14
9.5	Opetuksen järjestäminen toiminta-alueittain	15
10	Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvien opetus	16
10.1	Maahanmuuttajien opetus	16
10.2	Romanioppilaiden opetus	16

11	Oppilas-/opiskelijahuolto	16
11.1	Oppilashuoltoryhmä	17
11.1.1	Oppilashuoltoryhmän tehtävät	17
11.1.2	Oppilashuoltoryhmän kokoonpano	18
11.1.3	Oppilashuoltoryhmän kokoontuminen	18
11.2	Kouluterveydenhuolto	18
11.3	Psykologipalvelut	18
11.4	Kuraattoripalvelut	19
11.5	Koulun ja sosiaalitoimen yhteistyö	20
11.6	Koulukuljetus	20
11.7	Kouluruokailu	20
11.8	Tiedottaminen	21
12	Tietostrategia	21
13	Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri	21
13.1	Turvallinen oppimisympäristö	21
13.1.1	Koulukiusaaminen	21
13.1.2	Koulukiusaamisen ehkäisy Ulvilan kouluissa	22
13.2	Viihtyisä ja laadukasta opetusta tukeva oppimisympäristö	22
13.3	Henkinen oppimisympäristö	22
13.4	Koulun toimintakulttuuri	23
14	Arviointi	23
14.1	Oppilaan arviointi	23
14.2	Opetuksen järjestäjän suorittama arviointi	26
15	Kuntakohtaisen opetussuunnitelman päivittäminen	27
16	Kuntakohtaisen opetussuunnitelman voimaantulo	27

LIITTEET:

Liite 1:	1 - 2 luokkien oppiainesisällöt ja aihekokonaisuudet
Liite 2:	3 - 9 luokkien oppiainesisällöt ja aihekokonaisuudet
Liite 3:	Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)
Liite 4:	Oppimissuunnitelma
Liite 5:	Erytisopetukseen otetut oppilaat
Liite 6:	Erytisopetukseen siirretyt oppilaat

1 Johdanto

Ulvilan kaupungin kuntakohtaisen opetussuunnitelman uudistamistyö käynnistyi vuoden 2003 alkupuolella. Kuntakohtainen opetussuunnitelma on valmisteltu koulutuslautakunnan 25.2.2003 nimittämässä opetussuunnitelmatyön ohjausryhmässä. Työryhmään ovat kuuluneet Tapio Aalto, Juha Aaltonen, Pirjo Hannukainen, Synnöve Raveala ja Ari Harju. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut Juha Karvonen ja sihteerinä Anne-Riitta Tuominen. Kuntakohtaiseen opetussuunnitelmaan ovat laatineet omat sisältöalueensa oppilashuoltotyöryhmä, erityisopetuksen työryhmä, kouluterveydenhuolto, psykologit ja ruokapalveluhenkilökunta.

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman laatiminen perustuu Opetushallituksen 16.1.2004 antamiin opetussuunnitelman perusteisiin. Opetussuunnitelmauudistuksen tarkoituksena on entistä paremmin varmistaa kaikille oppilaille tasa-arvoiset opetus- ja kasvatustalvet. Opetussuunnitelman perusteissa on aiempaa tarkemmin määritelty oppiainesisällöt, keskeiset tavoitteet ja niihin liittyvät hyvän osaamisen kriteerit. Perusopetuksen osalta on pyritty yhtenäiseen kokonaisuuteen esiopetuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti.

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman laadinnassa keskeisenä lähtökohtana on ollut myös Ulvilan kaupungin strategia 2002-2010. Kuntakohtaisen opetussuunnitelman kautta pyritään siirtämään kaupunkistrategiassa olevat kehittämisen painopistealueet osaksi koulujen jokapäiväistä toimintaa. Koulut ovat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa määritelleet tarkemmin, miten ne omassa toiminnassaan ottavat huomioon koulutoimen strategiassa sovitut asiat. Koulutoimen visio ja päämäärät on johdettu kaupunkistrategiasta.

2 Koulutoimen arvopohja ja toiminta-ajatus

2.1 Koulutoimen arvopohja

Ulvilan kouluissa keskeisinä arvoina ovat toisten kunnioittaminen ja huomioon ottaminen, suvaitsevuus ja välittäminen sekä työn tekemisen arvostaminen. Koulujen kasvatustalvet ja opetustalvet arvostetaan terveitä elämäntapoja, hyviä käytöstapoja, vastuuta ympäristöstä ja kansainvälisyyttä. Kouluissa tuetaan oppilaiden yksilöllistä opiskelua tarjoamalla mahdollisuuksia verkko-oppimisympäristössä tapahtuvaan yksilölliseen oppimiseen. Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen ja viihtyisään opiskelu-ympäristöön.

2.2 Koulutoimen toiminta-ajatus

Ulvilan koulutoimi tuottaa laadukkaita, kansallisesti ja kansainvälisesti vertailukelpoisia koulutustalvet ja luo edellytykset elinikäiselle oppimiselle. Koulutoimi luo suotuisat edellytykset lasten ja nuorten tasapainoiseen henkiseen ja fyysiseen kasvuun toimien yhteistyössä oppilaiden vanhempien ja muiden koulun sidosryhmien kanssa. Toiminnan lähtökohtana on kansallisten arvojen pohjalta ohjata ja tukea lasten ja nuorten kasvua empaattisiksi, toisista ihmisistä, itsestään ja ympäristöstään vastuuta kantaviksi nuoriksi.

3 Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 1 §:ssä todetaan: ”*Opetussuunnitelman perusteet on kansallinen kehys, jonka pohjalta paikallinen opetussuunnitelma laaditaan. Opetuksen järjestäjällä on vastuu opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Opetussuunnitelmassa täsmennetään perusteissa määritellyjä tavoitteita ja sisältöjä sekä muita opetuksen järjestämiseen liittyviä seikkoja. Perusopetuksen opetussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon esiopetuksen opetussuunnitelma ja perusopetuksen yhtenäisyys sekä muut kunnassa tehdyt lapsia, nuoria ja koulutusta koskevat päätökset.*” Ulvilassa opetussuunnitelmaprosessi on toteutettu siten, että on laadittu erillinen kaikkia kouluja koskeva kuntakohtainen osio ja kouluja koskevat koulukohtaiset opetussuunnitelmat.

3.1 Kuntakohtainen opetussuunnitelma

Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on sovittu kaikkia peruskouluja koskevista asioista kuten yhteisestä, kaikkia kouluja koskevasta arvopohjasta, koulutoimen toiminta-ajatuksista, visiosta, päämääristä, tuntijaosta, kieliohjelmasta, oppilashuollosta ja ylläpitäjän suorittamasta arvioinnista. Lisäksi kuntakohtaisen opetussuunnitelman Liitteissä 1 ja 2 on sovittu kaikille peruskouluille yhteisistä oppisisällöistä ja aihekokonaisuuksista sekä niiden jakamisesta eri vuosiluokille. Ulvilan lukion opetussuunnitelmassa on sovittu vastaavista lukio-opetusta koskevista asioista.

3.2 Koulukohtainen opetussuunnitelma

Paikallinen opetussuunnitelma koostuu kuntakohtaisen opetussuunnitelman lisäksi koulujen laatimista koulukohtaisista opetussuunnitelmista. Ne on laadittu opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Paikallisesti on sovittu, mitkä asiat opetussuunnitelman perusteista otetaan kuntakohtaiseen opetussuunnitelmaan ja mitkä taas koulujen opetussuunnitelmiin.

Koulujen opetussuunnitelmat on laadittu soveltuvien osien yhteistyössä oppilaiden vanhempien ja muiden koulun kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa. Koulujen opetussuunnitelmissa on sovittu muun muassa koulun arvoista ja toiminta-ajatuksista, keskeisistä opetus- ja kasvatustavoitteista, opetuksen toteuttamisesta, opiskelun yleisestä tuesta, erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta, koulussa toteutettavasta yhteistyöstä ja arvioinnista.

3.3 Opetussuunnitelmaan perustuva työsuunnitelma

Koulujen tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa sovietaan opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Koulujen tulee ennalta ilmoittaa oppilaille ja heidän huoltajilleen keskeisistä työsuunnitelmassa olevista asioista.

Työsuunnitelmassa sovitaan lukuvuosittain kuntakohtaisen ja koulukohtaisen opetussuunnitelman toteuttamisen lisäksi myös siitä, miten koulu toteuttaa koulutoimen strategiassa olevia päämääriä.

4 Ulvilan kaupungin strategia 2002-2010

Ulvilan kaupungin strategia valmistui huhtikuussa 2002 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 27.5.2002. Strategia on näkemys siitä, kuinka kaupungin toimintaa tulee kehittää lähitulevaisuudessa. Kaupunkistrategiassa 2002-2010 on valittu ne kehittämisen painopistealueet, joita lähdetään viemään eteenpäin. Koulujen tehtävänä on omalta osaltaan olla toteuttamassa kaupunkistrategiassa sovittuja asioita.

4.1 Kaupunkistrategiasta johdettu koulutoimen visio

Visio Koulut ovat tunnettuja hyvästä opetuksestaan ja kasvatustyöstään. Huoltajat laittavat lapsensa mielellään Ulvilan kouluihin ja opiskelijat hakeutuvat ulvilalaiseen toisen asteen oppilaitoksiin. Koulut tarjoavat oppilailleen viihtyisän ja nykyaikaisen oppimisympäristön. Koulut ovat haluttuja työpaikkoja. Ja niissä vallitsee hyvä työilmapiiri. Koulujen henkilökunnan osaaminen on eurooppalaista huipputasoa ja työntekijät ovat innostuneita omasta työstään.

Toiminta-ajatus Ulvilan koulutoimen tehtävänä on opettaa oppilaille niitä tietoja ja taitoja, joita he tarvitsevat jokapäiväisessä elämässä ja jatko-opinnoissa.

Koulujen kasvatus- ja opetustyössä arvostetaan terveitä elämäntapoja, hyviä käytöstapoja ja vastuuta ympäristöstä sekä tuetaan oppilaan terveen itsetunnon muodostumista ja luodaan edellytykset hyvälle elämälle.

4.2 Kaupunkistrategiasta johdetut koulutoimen painopisteet ja päämäärät

Kaupunkistrategiasta on johdettu seuraavat koulutoimen painopistealueet ja päämäärät:

PAINOPISTE 1: Laadukkaat opetuspalvelut

Päämäärä: Ulvilan kaupunki mielletään kaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen kilpailukykyisiä ja laadukkaita opetuspalveluja, jotka ovat kaupunkilaisten hyvin saavutettavissa ja ovat haluttuja.

PAINOPISTE 2: Osaava ja työhönsä motivoitunut henkilökunta

Päämäärä: Ulvilan kouluissa on pätevät ja ammattitaitoiset opettajat, joiden osaaminen on Euroopan huipputasoa. Kouluissa valitsee hyvä ja kannustava ilmapiiri. Henkilökunta viihtyy

työpaikoissaan. Rehtorit osaavat kannustaa ja motivoida omia työntekijöitään hyviin suorituksiin ja hallitsevat nykyaikaiset johtamistavat.

PAINOPISTE 3: Koulutuspalvelujen parantaminen seutuyhteistyön kautta

Päämäärä: Ulvila osallistuu aktiivisesti Karhukuntien koulutustyöryhmän työskentelyyn ja toteuttaa omalta osaltaan seudullista palvelustrategiaa sekä pyrkii kehittämään yhteistyöhön perustuvia palvelujen tuotantomalleja.

4.3 Toimenpiteet koulutoimen strategian toteuttamiseksi

Koulutoimen strategian toteuttamisesta sovitaan lukuvuosittain koulujen työsuunnitelmissa. Strategian toteutumisesta ja edistymisestä raportoidaan koulutuslautakunnalle. Koulutoimen strategiaa päivitetään tehdyn arvioinnin pohjalta. Koulutoimen strategian toteuttamisesta, seurannasta ja ajantasaistamisesta vastaa koulutuslautakunta.

5 Opetuksen järjestäminen kouluasteittain

5.1 Esiopetus

Esiopetukseen osallistuminen on lapselle vapaaehtoista ja maksutonta. Osallistumisesta päättää lapsen huoltaja. Esiopetusta annetaan hyväksytyin opetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetuksen tehtävänä on yhdessä kotien kanssa tukea ja kehittää lapsen sosiaalisia taitoja, koulukäynnin aloittamiseen liittyviä valmiuksia ja elinikäistä oppimista. Yhteistyö esiopetuksen ja alkuopetuksen välillä nähdään keskeisenä asiana. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa joustava siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen.

Uvilan kaupungissa esiopetuksen toteuttamisesta vastaa sosiaalitoimi, paitsi Koskin ja Leineperin Antti Ahlströmin koulussa koulutoimi. Esiopetusta annetaan pääsääntöisesti päiväkodeissa. Koulujen osalta esiopetusta on Harjunpään, Kaasmarkun, Koskin ja Leineperin Antti Ahlströmin koulussa.

Uvilassa esiopetus perustuu yhteistyöhön alkuopettajien kanssa. Lukuvuosittain laaditaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyöhön liittyvä toimintasuunnitelma, jonka toteutumista arvioidaan vuosittain maaliskuussa. Arviointikokouksessa ovat läsnä esi- ja alkuopetuksen edustajat. Arviointitulokset annetaan tiedoksi kouluille ja päiväkodeille sekä koulutus- ja sosiaalilautakunnalle.

5.2 Perusopetus

Peruskoulu on 9-vuotinen yleissivistävää perusopetusta antava yhtenäiskoulu. Opetus- ja kasvatustyötään koulut toteuttavat koulukohtaisten opetussuunnitelmiansa pohjalta. Ulvilassa koulut tarjoavat oppilailleen monipuolisia ja laadukkaita opetuspalveluja. Kaupungissa on kahdeksan 1-6 luokille opetusta antavaa peruskoulua. Koulujen koot vaihtelevat yli 400 oppilaan kouluista pieniin kyläkouluihin. Erityisopetusta annetaan Olavin koulussa.

Ulvilan yhteiskoulu on yläaste, jossa oppilaita on reilusti yli viisisataa. Koulussa korostetaan hyviä käytöstapoja ja oppiaineiden valinnaisuutta. Aihekokonaisuuksia toteutetaan teemapäivien, projektien ja valinnaisuuden kautta.

Perusopetusta Ulvilan kouluissa annetaan suurimmaksi osaksi vuosiluokkiin sidotusti. Kouluissa voidaan kuitenkin toteuttaa opetusta myös luokka-asteista riippumattomissa ryhmissä. Tällöin koulut laativat kokonaisopetussuunnitelman. Oppilaiden osalta tulee tällöin kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kaikkien oppilaiden kohdalla oppiainesisällöt ja oppimistavoitteet tulee läpikäytyä ja saavutettua.

5.2.1 Valinnaisaineet vuosiluokilla 8 - 9

Perusopetuksen valinnaisten aineiden tehtävä on syventää ja laajentaa perusopetuksen yhteisten oppiaineiden, erityisesti taide- ja taitoaineiden, mukaan luettuna kotitalous, sekä haluttaessa aihekokonaisuuksien tietoja ja taitoja oppilaan valinnan mukaisesti. Valinnaisten aineiden tulee tukea perusopetuksen tavoitteita.

Yläasteella valinnaisaineita opiskellaan 8 – 9 luokilla. Niiden yhteenlaskettu tuntimäärä on 13, joka jaetaan:

- oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien syventäviin ja soveltaviin oppimääriin
- useasta oppiaineesta muodostettuihin kokonaisuuksiin, joita ovat muun muassa ilmaisuoetus ja viestintäkasvatus sekä taide- ja taitoaineista muodostetut kokonaisuudet
- vieraisiin kieliin, jotka ovat ranska ja saksa (espanja, venäjä)
- tietotekniikkaan

Muita valinnaisaineita ovat musiikki, liikunta, ilmaisuoetus, kotitalous, kuvataide, tekninen työ sekä tekstiilityö. Valinnaisaineiden oppimääristä päätetään vuosittain opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman yhteydessä.

5.3 Lukiokoulutus

Ulvilan lukio on luokaton lukio, jossa noudatetaan 5-jaksojärjestelmää. Opiskelijoita on noin 330 ja opettajia yli 20. Vuosittain otetaan lukioon keskimäärin 108 opintonsa alkavaa oppilasta. Lukion opetussuunnitelmassa noudatetaan valtioneuvoston päättämää tuntijakoa. Sovel-

tavien kurssien suunnittelussa on huomioitava vanhempien, oppilaiden ja ympäröivän yhteiskunnan mielipiteet.

Ulvilan lukion omassa opetussuunnitelmassa on huomioitava yhteistyö muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Ulvilan lukion painopistealueena on yhteistyö ammattioppilaitoksen kanssa, jonka opiskelijat voivat suorittaa oman koulunsa tutkinnon lisäksi ylioppilastutkinnon.

Kaikkien peruskoulusta alkavien kielten opiskelulle pyritään järjestämään lukiossa jatkomahdollisuus. Lukion on tarjottava opiskelijalle mahdollisuus opiskella neljää eri kieltä, joista yksi johtaa A-tasolle ja muut vähintään B-tasolle. Opetuksessa suositellaan käytettäväksi vierasta kieltä. Tarkemmin lukiokoulutuksen toteuttamisesta on sovittu Ulvilan lukion koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa. Lukion opetussuunnitelmassa on myös huomioitu taiteen perusopetuksen toteuttaminen erityisesti musiikin ja kuvataiteen osalta.

6 Perusopetuksen tuntijako

Vuosiluokat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	4	4	3	3	42
A-kieli			2	2	2	2	2	3	3	16
B-kieli							2	2	2	6
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3	3	4	32
Biologia ja maantieto	ymp-ja	luonnt.			2	1	2	2	3	10
Fysiikka ja kemia	2	2	2	3	1	1	2	3	2	18
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto/Et	1	1	2	1	1	1	1	2	1	11
Historia ja yhteiskuntaoppi					1	2	2	2	3	10
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1			7
Kuvataide	1	1	1	1	1	1	2			8
Käsityö	1	1	2	2	2	2	3			13
Liikunta	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Kotitalous							3			3
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet								7	6	13
Oppilaan tuntimäärä										
Oppilaan vähimmäistuntimäärä	19-	19-	23-	23-	24-	24-	30-	30-	30-	
Vapaaehtoinen kieli				2	2	2	2	2	2	12

1-4 luokkien taide- ja taitoaineiden (mu, ku, kä, li) osalta taulukkoon on merkitty minimitunnit. Koulu lisää tähän aineryhmään vielä 4 tuntia siten, että oppilaan vähimmäistuntimäärä taide- ja taitoaineissa on 26 tuntia. Lisäksi koulun tulee huomioida, että oppilaan vähimmäistuntimäärät 1-4 luokilla tulee olla 19-19-23-23.

5-6 luokkien taide- ja taitoaineiden (mu, ku, kä, li) osalta taulukkoon on merkitty minimituntimäärät. Koulun tulee lisätä tähän aineryhmään vielä 6 tuntia siten, että oppilaan vähimmäistuntimäärä taide- ja taitoaineiden osalta on 18 tuntia ja että minimituntimäärä 24 tuntia täyttyy.

Koulu voi ylittää omassa tuntijaossaan oman tuntikehyksensä puitteissa luokkakohtaiset vähimmäistuntimäärät 1-2 tunnilla lisäämällä tunnit mihin tahansa oppiaineeseen.

7-9 luokilla vapaaehtoinen A2-kieli sisältyy valinnaisaineisiin 8-9 luokalla, jolloin valittavaksi jää 8 tuntia.

7 Kieliohjelma

Opetettavat vieraat kielet ja opetuksessa käytettävät tuntimäärät on sovittu valtioneuvoston tuntijakopäätöksessä. Siinä on määrätty seuraavien vieraiden kielten opetuksesta:

A1 = perusopetuksen vuosiluokilta 1-6 alkava yhteinen kieli

A2 = perusopetuksen vuosiluokilta 1-6 alkava vapaaehtoinen kieli

B1 = perusopetuksen vuosiluokilta 7-9 alkava yhteinen toinen kotimainen kieli tai englanti; mikäli oppilas kuitenkin jo alaluokilla on aloittanut sekä toisen kotimaisen kielen että englannin opiskelun, hän voi jatkaa niitä molempia A-kielinä yläluokillakin

B2 = perusopetuksen vuosiluokilta 7-9 alkava valinnainen kieli

B3 = lukiossa alkava valinnainen kieli

Oppilaan tulee opiskella vähintään yhtä kieltä A-kielen oppimäärän mukaisesti ja vähintään yhtä kieltä B-kielen oppimäärän mukaisesti. Oppilaalle tulee varata mahdollisuus opiskella valinnaisena aineena yhtä tai useampaa vierasta kieltä.

Alaluokilta alkavan kaikille yhteisen kielen (A1) ja vapaaehtoisen kielen (A2) opiskelussa pyritään peruskoulun päätösvaiheessa samantasoiseen kielen hallintaan. Peruskoulun yläluokilta alkavan kaikille yhteisen vieraan kielen (B1) tavoitteet on asetettu merkittävästi A-kieltä suppeammaksi.

Valtioneuvoston vahvistamassa lukion tuntijaossa esiintyy kaksi kielenopetuksen tasoa: A-taso ja B-taso. A1 tarkoittaa alaluokilta yhteisenä alkanutta kieltä ja A2 alaluokilta vapaaehtoisena alkanutta kieltä. B1 tarkoittaa peruskoulun yläluokilta alkanutta yhteistä kieltä ja B2 peruskoulun yläluokilta alkanutta valinnaista kieltä sekä B3 lukiossa alkanutta valinnaista kieltä. Lukion suorittaminen edellyttää opiskelijalta vähintään yhtä A-tason kieltä ja yhtä vähintään B-tason kieltä, joista jompikumpi on toinen kotimainen kieli. Opetussuunnitelmaan voi sisältyä myös valinnaisia kieliopintoja, jotka eivät välttämättä yllä B-tasolle asti.

Lukioiden kieliohjelma kytkeytyy perusopetuksen kieliohjelmaan siten, että A1-, A2- ja B1-kielten opetus järjestetään perusopetuksessa alkaneiden oppimäärien mukaan. Myös 7. - 9. luokilla valinnaisina kielinä B2 aloitettujen kielten jatko-opiskelu lukiossa tulee mahdollista. Lukiossa alkavien B3-kielten oppilaiden niveltäminen B2-kieltä opiskelevien ryhmiin suoritetaan lukion opetussuunnitelmassa määriteltävällä tavalla.

7.1 Ulvilan kaupungissa noudatettava kieliohjelma

Ulvilan kouluissa on mahdollista opiskella vieraita kieliä seuraavasti:

A1 = perusopetuksen 3. vuosiluokilta alkava yhteinen kieli on englanti

A2 = perusopetuksen 4. vuosiluokilta alkava vapaaehtoinen kieli on saksa tai ranska koulukohtaisen valinnan mukaan

B1 = perusopetuksen 7. vuosiluokilta alkava yhteinen kieli on ruotsi

B2 = perusopetuksen 8. vuosiluokalta alkava valinnainen kieli on saksa, ranska, venäjä tai espanja.

A1-kieli ENGLANTI

Alaluokilta alkavana yhteisenä A1-kielenä Ulvilassa opetetaan kaikille oppilaille englannin kieltä ja sen opiskelu aloitetaan 3. luokalta. Eri vuosiluokilla A1-kielen opiskeluun käytetään hyväksytyn tuntijaon mukainen tuntimäärä.

A2-kieli SAKSA tai RANSKA

Oppilaat voivat valita 4. luokalta alkavaksi vapaaehtoiseksi A2-kieleksi saksan tai ranskan koulukohtaisen valinnan mukaan. Kieltä opetetaan kaksi tuntia viikossa muiden oppiaineiden lisäksi. Oppilaat opiskelevat A2-kieltä 4. luokalta alkaen siten, että peruskoulun päättövaiheessa kielenhallinta vastaa A1-kielen tasoa.

A2-kielen opetuksen aloittamiseen tarvitaan vähintään 12 oppilaan ryhmä. Koulutuslautakunta harkitsee kuitenkin lukuvuosittain, onko A2-kielen opetus joissakin tapauksissa tarkoituksenmukaista aloittaa pienemmälläkin ryhmäkoolla.

Vapaaehtoisen A2-kielen valinta tehdään, kun oppilas on kolmannella luokalla. Ennen vapaaehtoisen A2-kielivalinnan tekemistä oppilaille ja heidän huoltajilleen tulee antaa riittävästi tietoa kielivalinnoista ja tarvittaessa järjestettävä koululla erillinen tiedotustilaisuus. Oppilaiden vanhemmille tulee korostaa, että A2-kielen valinta on vapaaehtoinen, mutta tehtävä kielivalinta koskee koko peruskoulussa opiskeltavaa aikaa. A2-kielen valinnat tulee tehdä vuosittain helmikuun 15. päivää mennessä.

A2-kielen opiskelun keskeyttäminen

Opetushallituksen antaman suosituksen (22/2003) mukaisesti A2-kieli on vapaaehtoinen valintapäätökseen asti. Sen jälkeen, kun valinta on suoritettu edellytetään, että kielen opiskelu jatkuu peruskoulun loppuun asti. Oppilas voidaan joissakin tapauksissa vapauttaa po. kielen opiskelusta. Ulvilan peruskouluissa A2-kielen opiskelun keskeyttäminen on mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, että kielen opiskelu osoittautuu oppilaalle:

- 1) liian raskaaksi ja
- 2) oppimistulokset ovat niin huonoja, ettei kielen opiskelua ole tästä johtuen tarkoituksenmukaista jatkaa.

A2-kielen keskeyttämiseen liittyvät menettelytavat

A2-kielen opiskelusta vapauttaminen edellyttää aina koulun rehtorille osoitettua oppilaan huoltajan tekemää kirjallista anomusta. Anomuksessa tulee selvittää ne keskeyttämisperusteet, joiden perusteella oppilaalle haetaan vapautusta A2-kielen opiskelusta. Anomuksen liitteeksi voidaan tarvittaessa liittää asiantuntijalausunto. Ulvilan opetustoimen johtosäännön mukaan oppilaan tai opiskelijan vapauttamisesta oppiaineen opetuksesta päättää koulun rehtori.

B1-kieli RUOTSI

B1-kielenä opetetaan ruotsin kieltä. B1-kieli on kaikille pakollinen ja sen opiskelu alkaa 7. luokalta.

B2-kieli RANSKA, SAKSA, VENÄJÄ TAI ESPANJA

8. luokalla valinnaisena tarjottava B2-kieli on ranska, saksa, venäjä tai espanja. B2-kielen opetus aloitetaan aina, jos sen on valinnut vähintään 12 oppilasta. B2-kielen valinnat tehdään keväällä, kun oppilaat tekevät ainevalintoja 8. ja 9. luokkaa varten.

B3-kieli

Ulvilan lukiossa voidaan valita B3-kielenä vieraita kieliä, jotka lukio on määritellyt omassa opetussuunnitelmassaan.

Erityisluokat

Erityisluokilla sovelletaan tätä kieliohjelmää siten, että yleistä opetussuunnitelmaa noudattavissa opetusryhmissä yhteisenä aineena opetetaan sekä englannin että ruotsin kieltä. Oppimäärää ja tavoitteet voidaan mukauttaa henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS) oppilaan edellytysten mukaisesti.

Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetus

Peruskouluissa voidaan antaa myös vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetusta. Opetusta voidaan antaa kaksi tuntia viikossa edellyttäen, että kyseisen kielen opetusryhmään kuuluu vähintään neljä oppilasta. Opetus järjestetään pääsääntöisesti tavanomaisten oppituntien ulkopuolella. Samassa opetusryhmässä voi olla oppilaita eri vuosiluokilta ja eri kouluista. Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen tarve selvitetään lukuvuosittain tehtävällä kyselyllä.

8 Kodin ja koulun/oppilaitoksen välinen yhteistyö

Kodin ja koulun/oppilaitoksen välistä yhteistyötä koskeva osio on laadittu koululakien mukaisesti yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan kanssa. Onnistuneen koulutyön edellytyksenä on koulun/oppilaitoksen saumaton yhteistyö kotien kanssa. Yhteistyön lähtökohdaksi on avoin tiedonvälitys koulun/oppilaitoksen toiminnasta ja koulun/oppilaitoksen tarjoamista palveluista. Koulu/oppilaitos tarjoaa oppilaiden huoltajille mahdollisuuksia osallistua kodin ja koulun/oppilaitoksen väliseen yhteistoimintaan ja koulun toiminnan kehittämiseen.

Kasvatuksellinen vastuu on kodeilla. Koulu/oppilaitos tukee vanhempia lasten ja nuorten kasvatustyössä. Kotien kasvatustyötä ovat omalta osaltaan tukemassa sosiaalitoimen ja terveydenhuollon työntekijät. Koulun organisoiman moniammatillisen yhteistyön kautta koteja pyritään tukemaan myös vaikeissa tilanteissa. Koulun/oppilaitoksen tulee lukuvuosittain laatia työsuunnitelmaan toimintasuunnitelma kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuttamiseksi. Toiminnan toteutumista arvioidaan lukuvuosittain koulun/oppilaitoksen toimintakertomuksessa.

9 Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus

Perusopetuksen toiminta järjestetään niin, että se tukee erilaista oppijaa ja omalta osaltaan ehkäisee tukipalvelujen tarvetta. Koulun myönteinen ilmapiiri, käytössä olevat opetusmenetelmät, opetukselliset järjestelyt ja oppilashuoltotyö, asiantuntijoiden apu ja tuki sekä yhteistyö huoltajien kanssa muodostavat edellytykset huolehtia myös erityistä tukea tarvitsevasta oppilaasta.

9.1 Erilaiset tukimuodot

Oppilaan tukemisella varmistetaan kaikille tasavertainen oppimisen mahdollisuus. Tukimuodot on kokonaisuus, jolla tuetaan oppilaan henkilökohtaisia oppimisen edellytyksiä ja joilla voidaan tukea hyvinkin erilaisista syistä johtuvia ja eri lailla ilmeneviä koulunkäyntivaikeuksia. Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemansa tuki.

Ulvilassa käytetään seuraavia tukimuotoja:

- eriyttäminen
- tukiopetus
- osa-aikainen erityisopetus
- oppimissuunnitelma
- oppimäärän yksilöllistäminen (HOJKS)
- erityisluokkaopetus
- koulunkäyntiavustaja
- oppilashuoltoryhmä
- kouluterveydenhoitaja
- koulupsykologi
- koulukuraattori
- muut tukipalvelut

9.2 Oppimissuunnitelma

Oppimissuunnitelma laaditaan tarvittaessa erityistä tukea tarvitsevalle, maahanmuuttajaoppilaalle ja opinnoissaan nopeammin edistyvälle oppilaalle. Siinä kuvataan miten opetussuunnitelman tavoitteet saavutetaan.

Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota oppilaan kasvatuksen kannalta olennaisiin tekijöihin: oppilaan vahvuudet, erityistavoitteet ja opetusjärjestelyt.

Oppimissuunnitelma laatimisessa keskeistä on yhteistyö oppilaan huoltajien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden välillä.

Mikäli oppilaalle on laadittu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, se korvaa oppimissuunnitelman.

9.3 Osa-aikainen erityisopetus

Oppilaalle, jolla on lieviä oppimis- ja sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityistä tukea oppimisvalmiuksiansa parantamiseksi, annetaan osa-aikaista erityisopetusta, jota järjestetään muun opetuksen ohessa yksilö-, pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena.

Osa-aikaista erityisopetusta antaa erityisopettaja.

Kouluissa voi olla pienryhmiä, joissa erityistä tukea tarvitseva oppilas opiskelee eri oppiaineita erityisopettajan opetuksessa, sovitun aikataulun mukaan

9.4 Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen opetus

Erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen oppilaiden opetus pyritään ensisijaisesti järjestämään integroituna yleisopetuksessa riittävin tukitoimin ja resurssein.

Mikäli oppilaan opiskelu yleisopetuksen yhteydessä ei ole mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, opetus tulee järjestää osittain tai kokonaan erityisopetuksen ryhmässä.

Ulvilassa luokkamutoista erityisopetusta annetaan Olavin koulussa ja Ulvilan yhteiskoulun erityisluokalla.

Niille oppilaille, joilla on pidennetty oppivelvollisuus, opiskelu tapahtuu Olavin koulussa.

9.4.1 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)

Jokaiselle erityisopetukseen otetulle ja siirretylle oppilaalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Suunnitelman tulee sisältää oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan seuraavia tietoja:

- henkilötiedot
- kuvaus oppilaan oppimisvalmiuksista, taidoista, vahvuuksista ja kehittämistarpeista

- opetuksen ja oppimisen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet, joista johdetaan opetuksen keskeiset sisällöt
- opetussuunnitelmaan kuuluvien oppiaineiden vuosiviikkotuntimäärät
- niiden oppiaineiden keskeiset tavoitteet ja sisällöt, joissa oppilaalla on yksilöllinen oppimäärä
- opetukseen osallistumiseksi tarvittavat tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut, kommunikointitavat, erityiset apuvälineet ja oppimateriaalit
- henkilöt, jotka osallistuvat oppilaan opetus- ja tukipalveluiden järjestämiseen sekä heidän vastuualueensa
- oppilaan edistymisen seurannan ja arvioinnin periaatteet

Oppilaan arviointi perustuu yleiseen oppimäärään tai siihen yksilölliseen oppimäärään, joka on HOJKS:ssa.

Jos oppilaalla ei ole enää tarvetta erityisopetukseen, hänet tulee siirtää yleisopetukseen.

9.5 Opetuksen järjestäminen toiminta-alueittain

Jos kehitysvammaisen opetusta ei voida järjestää oppiaineittain laaditun oppimäärän mukaisesti, se tulee järjestää toiminta-alueittain.

Opetussuunnitelmaan kuuluvat toiminta-alueet ovat:

1. motoriset taidot
2. kieli ja kommunikaatio
3. sosiaaliset taidot
4. päivittäisten toimintojen taidot
5. kognitiiviset taidot.

Motorisia taitoja opittaessa vahvistetaan oppilaan kehon tuntemista sekä edistetään kokonais- ja hienomotorisia taitoja.

Kommunikaatiotaitoja oppimalla autetaan oppilasta ilmaisemaan itseään, elämyksiään ja kokemuksiaan, ymmärtämään erilaisia ilmauksia ja käyttämään vaihtoehtoisia kommunikaatiotapoja.

Sosiaalisten taitojen oppimisen tunteminen on kehittää oppilaan vuorovaikutustaitoja.

Päivittäisten taitojen oppimisen tavoitteena on lisätä oppilaan aktiivista osallistumista elinympäristön toimintoihin ja edistää oppilaan omatoimisuutta ja itsenäistymistä.

Kognitiivisten taitojen oppimisen tavoitteena on, että oppilas aktivoituu ja oppii käyttämään aistejaan ympäröivän todellisuuden hahmottamiseen.

Vaikeimmin kehitysvammaisten erityisopetuksen tarkemmat tavoitteet ja sisällöt Ulvilassa on määritelty Olavin koulun opetussuunnitelmassa.

10 Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvien opetus

Opetussuunnitelman perusteissa on huomioitu eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen osalta saamelaiset, romanit, viittomakieliset ja maahanmuuttajat. Opetussuunnitelmaperusteissa on ohjeistettu, miten kieli- ja kulttuuriryhmät tulee huomioida koulujen opetus- ja kasvatustyössä. Näiden ryhmien opetuksen osalta Ulvilassa tukeudutaan opetussuunnitelman perusteisiin. Tämän lisäksi koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa tulee erikseen huomioida ne kieli- ja kulttuuriryhmät, joita koulussa esiintyy.

10.1 Maahanmuuttajien opetus

Maahanmuuttajien määrä tulee lähivuosina Ulvilassakin kasvamaan. Maahanmuuttajien opetuksessa tulee ensisijaisesti tukea heidän koulunkäyntivalmiuksiaan ja sopeutumistaan uuteen kotimaahan. Opetuksen tulee luoda perustaa oppilaan kaksikielisyydelle ja antaa hänelle mahdollisuus kasvaa sekä oman kulttuuriyhteisön että suomalaisen yhteiskunnan aktiiviseksi jäseneksi. Maahanmuuttajille opetetaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta suomea tai ruotsia toisena kielenä, mikäli heidän suomen tai ruotsin kielen taitonsa ei arvioida olevan äidinkiellisen tasoinen. Maahanmuuttajille tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää myös oppilaan oman äidinkielen opetusta. Vieraskielisten äidinkielenopetuksesta on tarkemmin kerrottu Ulvilan kaupungin kieliohjelmassa. Ulvilan kaupungin kotouttamissuunnitelmassa on tarkemmin sovittu maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvistä asioista.

10.2 Romanioppilaiden opetus

Romanioppilaiden perusopetuksen järjestämisessä tulee ottaa huomioon romanien valtaväestöstä poikkeava kulttuuritausta. Lapsi kasvaa oman väestöryhmänsä kulttuuriin seuraamalla aikuisia ja oppimalla malleista. Opetuksen lähtökohtana on, että Suomen romanit ovat suomalaisia ja arvostavat omaa kotimaataan ja omaa kulttuuriaan. Romanilasten osalta tulee pyrkiä vahvistamaan heidän koulunkäyntimotivaatiotaan samoin kuin heidän kulttuuri-identiteettiään.

11 Oppilas-/opiskelijahuolto

Oppilas- ja opiskelijahuoltoja koskeva osio on laadittu koululakien mukaisesti yhteistyössä sosiaalitoimen ja terveydenhuollon henkilökunnan kanssa.

Oppilashuoltoon kuuluu oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtiminen ja se tukee koulun perustehtävää: opetus- ja kasvatustyötä.

Oppilashuollon avulla ennaltaehkäistään ja tunnistetaan oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia sekä muita ongelmia riittävän ajoissa ja puututaan niihin. Varhaisen työn tukemisessa voidaan käyttää apuna huolilomaketta.

Tavoitteena on edistää oppimisympäristön turvallisuutta, työyhteisön hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytyminen.

Opetustyön ja oppilashuollon yhteistyön sujuvuus sekä luottamuksellinen yhteistyö kodin kanssa edistää oppilaiden tasapainoista kasvua ja kehitystä.

Oppilashuolto kuuluu kaikille koulussa työskenteleville.

Lukiossa oppilashuollosta käytetään nimitystä opiskelijahuolto ja lukion opiskelijahuoltoon liittyvät tehtävät ja tavoitteet on tarkemmin määritelty lukion opetussuunnitelmassa.

11.1 Oppilashuoltoryhmä

Oppilashuoltoryhmässä fyysinen ja psyykinen oppilashuolto kohtaavat.

Ulvilan kaikissa kouluissa toimii moniammatillinen, säännöllisesti kokoontuva, nimetty oppilashuoltoryhmä.

Moniammatillinen yhteistyö edellyttää avointa vuorovaikutusta ja tietojen vaihtamista. Tietojen käsittely ja salassapitosäännökset eivät saa muodostua esteeksi tiedon kululle ja luottamuksellisen yhteistyön sujuvuudelle.

11.1.1 Oppilashuoltoryhmän tehtävät

Pyrkiä ennaltaehkäisevään toimintaan.

Tukea oppilaiden tasapainoista fyysistä ja psyykkistä kehitystä.

Pyrkiä vaikuttamaan omalta osaltaan kouluyhteisön myönteiseen ilmapiiriin ja turvallisuuteen.

Tehdä yhteistyötä erityisesti siirtymävaiheissa eri koulumuotojen ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Laatia vuosittain oppilashuollon toimintasuunnitelma.

Seurata, arvioida ja kehittää oppilashuollon toimintaa.

Koulun rehtori vastaa yhdessä oppilashuoltoryhmän kanssa siitä, että sovitut toimenpiteet toteutetaan.

11.1.2 Oppilashuoltoryhmän kokoonpano

Oppilashuoltoryhmään kuuluu rehtori, erityisopettaja, luokanopettaja (Ea -1 - 6), opinto-ohjaaja (7-9 lk., lukio), kouluterveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä, lisäksi tarpeen mukaan luokanvalvoja/ryhmäohjaaja, koulupsykologi, koululääkäri, poliisi, koulunkäyntiavustaja ja muita asiantuntijoita. Koulukuraattori osallistuu yläasteen oppilashuoltoryhmien kokouksiin ja mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa myös muiden koulujen vastaaviin kokouksiin.

Tarvittaessa ryhmä kutsuu kokouksiinsa oppilaita ja heidän huoltajiaan. Jokainen koulu määrittelee omassa opetussuunnitelmassaan tarkemmin moniammatillisen työryhmän kokoonpanon.

11.1.3 Oppilashuoltoryhmän kokoontuminen

Oppilashuoltoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja aina tarvittaessa. Koulun rehtori toimii kokoonkutsujana. Koulu huomioi työjärjestyksessä oppilashuoltoryhmän kokoukset.

11.2. Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto on kokonaisvaltaista lasten ja nuorten terveydenhuoltoa, joka kattaa kaikki ikäluokat koko kouluajan. Kouluterveydenhuollon työntekijöitä ovat kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri. He toimivat työparina yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa. Kouluterveydenhuollon tavoitteena on turvata jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisimman terve kasvu ja kehitys kannustamalla ja ohjaamalla heitä terveisiin elämäntapoihin. Terveystiedon ja terveysneuvonnan asiantuntijana kouluyhteisössä.

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu:

Koulun työolojen ja koulutyön terveellisuuden ja turvallisuuden valvonta ja edistäminen.
Oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen, arviointi ja edistäminen.
Moniammatillinen yhteistyö hoitoyksiköiden ja eri hallintokuntien kanssa.

Kouluterveydenhuolto tuo tähän työhön terveyden edistämisen, terveydenhoidon ja lääketieteellisen asiantuntemuksen.

11.3 Psykologipalvelut

Koulupsykologin vastaanotto on Friitalan koulun tiloissa. Psykologi on koulussa lapsen ja nuoren psyykkisen kehityksen, kasvatuksen, oppimisen ja mielenterveyden asiantuntija. Koulupsykologin työ painottuu ennaltaehkäisyyn ja moniammatilliseen yhteistyöhön koulu-, sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa. Psykologi on jäsenenä koulun oppilashuoltotyöryhmässä.

Psykologi antaa opettajille konsultaatiota ja vanhemmille neuvontaa alansa asioissa. Psykologi osallistuu oppilaiden koulunkäyntiongelmien selvittelyyn. Tällöin tarvittaessa käytetään apuna psykologisia tutkimusmenetelmiä ja järjestetään neuvotteluja tapauskohtaisesti. Psykologin tutkimusta tarvitaan mm. oppimisvaikeuksien selvittelyssä ja erityisopetussiirron valmistelussa.

Ongelmatilanteissa on mahdollista saada ohjantaa ja lyhytkestoista tukea antavaa keskustelua. Tarvittaessa ohjataan kaupungin muiden palveluiden piiriin ja sitä kautta erityispalveluihin.

11.4 Kuraattoripalvelut

Koulutoimen palveluksessa on koulukuraattori, jonka ensisijaisena toimipaikkana on yläaste. Koulukuraattorin perustehtävä on tukea oppilasta koulunkäynnissä, tukea ja edistää oppilaan sosiaalista hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä. Koulukuraattori on myös opettajan apuna pulma- tai kriisitilanteiden selvittelyssä.

Koulukuraattorin työhön kuuluu:

- oppilaan koulunkäynnin tukeminen
- oppilaan kokonaistilanteen arviointi: mitä tukea tarvitaan, jotta oppilas selviytyisi mahdollisimman hyvin elämän eri tilanteissa
- tukiverkostojen luominen oppilaan koulunkäynnin ja kasvun tukemiseksi
- keskusteluavun tarjoaminen oppilaille
- oppilashuoltotyöryhmässä toimiminen ja toiminnan kehittäminen
- tarvittaessa oppilaan ohjaaminen eteenpäin tuen saamiseksi
- ennaltaehkäisevä toiminta
- ohjaus ja neuvonta
- koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittäminen
- perheen ja vanhemmuuden tukeminen (keskustelut, perhetapaamiset, tukiverkostojen luominen, yhteisneuvottelut)
- koulun työrauhaan ja viihtyvyyteen vaikuttaminen
- opettajien kokoukset ja vanhempainillat.

Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen perheensä, kouluyhteisön, koulu-, sosiaali- ja terveystoimen sekä muiden viranomaisten kanssa. Asioiden hoitamiseksi etsitään ratkaisuja yhdessä.

Oppilaalla on mahdollisuus keskustella kuraattorin kanssa häntä askarruttavista asioista. Myös huoltajat voivat olla yhteydessä kuraattoriin puhelimitse tai sähköpostitse. Koulukuraattorilla on vaitiolovelvollisuus.

11.5 Koulun ja sosiaalitoimen yhteistyö

Sosiaalitoimen sosiaalityöntekijä on osa koulun psykososiaalista tukiverkostoa osallistuen oppilashuoltoryhmien kokoontumisiin mahdollisuuksien mukaan. Häneltä voivat koulun muut oppilashuollosta vastaavat ammattihenkilöt pyytää konsultatiivista tukea perheen asioissa tai hänet voi pyytää työpariksi perheen/lapsen tapaamiseen tai kotikäynnille arvioimaan mahdollisten tukitoimien tarvetta. Ominta aluetta on perheiden ja vanhemmuuden kokonaisvaltainen tukeminen tavoitteena koulunkäynnin sujuminen vaikeuksista huolimatta.

11.6 Koulukuljetus

Ulvilan kaupungissa maksuton koulukuljetus järjestetään peruskoululaisille koulumatkan ollessa hänelle osoitettuun lähikouluun

- 1.-3. luokilla yli kolme kilometriä
- 4.-9. luokilla yli viisi kilometriä
- koulutoimeen kuuluvassa esiopetuksessa yli kolme kilometriä (Koskin ja Leineperin Antti Ahlströmin koulu).

Lisäksi maksuttoman koulukuljetuksen osalta noudatetaan niitä periaatteita, joista on sovittu perusopetuslain 32 §:ssä. Vaaralliseksi luokitellut tieosuudet on lueteltu Ulvilan kaupungin kuljetussäännössä.

Talvikuukausina järjestettävä koulukuljetus järjestetään 15.11. – 15.3. välisenä aikana. Koulutoimenjohtaja päättää mahdollisesta pidennyksestä kevätkuukauden osalta.

Oppilaan käydessä muuta kuin hänelle osoitettua lähikoulua oppilaalle ei järjestetä koulukuljetusta. Tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

11.7 Kouluruokailu

Kouluruokailu toteutetaan taloudellisesti laatu- ja kustannustietoisesti. Opetukseen osallistuvalla tarjotaan jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria (Perusopetuslaki 31 §). Päätoimisissa opinnoissa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa (Lukiolaki 28 §). Ravintotavoitteet noudattavat Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamia suosituksia. Sen antamien suositusten mukaan kouluruokailu tarjoaa kolmanneksen päivittäisestä ravinnon tarpeesta. Kouluateria on jatkoa kotona nautitulle kunnon aamupalalle ja näin nämä yhdessä ovat tuloksellisen koulutyön perusedellytyksiä.

Ruokalistaan on sisällytetty monipuolisesti salaatteja ja kasviksia. Kouluruokailussa vältetään kovan rasvan käyttöä ja vähennetään natriumin saantia. Raaka-ainehankinnoissa on kiinnitet

ty huomio rasvan-, kuidun ja suolan määrään sekä rasvan laatuun. Paikallisuutta suositaan raaka-ainehankinnoissa siten, että ruoanvalmistuksessa käytettävä jauheliha on satakunta-laista lihaa. Ruokajuomiksi on ollut tarjolla rasvattomia vaihtoehtoja. Oppilaalla on ollut mahdollisuus opetella hyvän lautasmallin rakentaminen ja sisäistää itselleen esimerkin avulla oikeat ravitsemustottumukset. Juhlapyhien ateriat kouluruokailussa on myös huomioitu. Tarkoituksena on antaa esimerkkiä juhlan ajasta. Kouluruokailun kautta oppilaita kannustetaan tutustumaan uusiin ruokalajeihin ja kansallisen sekä kansainväliseen ruoka- ja tapakulttuuriin.

11.8 Tiedottaminen

Oppilashuollollisten palvelujen saatavuudesta koulut tiedottavat lukuvuosittain oppilaille, huoltajille ja koulun henkilökunnalle.

12 Tietostrategia

Ulvilan kaupunkiin on laadittu kaikkia kouluja koskeva tietostrategia, jonka pohjalta koulut ovat laatineet omat kouluja koskevat tieto- ja viestintätekniikkaa koskevat opetuskäytön suunnitelmat. Ulvilan koulutoimen tietostrategia on kuntakohtaisen opetussuunnitelman liitteenä, vastaavasti koulujen tietostrategiat ovat koulukohtaisten opetussuunnitelmien liitteinä.

13 Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri

Koulun oppimisympäristö voidaan jakaa fyysiseen ja psyykkiseen ympäristöön. Fyysiseen ympäristöön kuuluvat koulun tilat, opetusvälineet ja lähiympäristö. Psyykkinen ympäristö puolestaan muodostuu koulussa vallitsevasta ilmapiiristä, ihmisten välisistä keskinäisistä suhteista ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

13.1 Turvallinen oppimisympäristö

Koulun on kaikissa tilanteissa pystyttävä takaamaan oppilailleen perusopetuslain 29 §:n ja lukiolain 21 §:n mukainen turvallinen opiskeluympäristö. Valvonnan ja koulun järjestyssääntöjen kautta taataan oppilaalle turvallinen oppimisympäristö. Oppilailla tulee olla selvät rajat siitä, mitä koulussa saa tehdä ja mitä ei. Järjestyssääntöjen vastaiseen toimintaan tulee aina puuttua. Myös koulumatkojen turvallisuuteen ja liikennekasvatukseen tulee koulussa kiinnittää huomiota.

13.1.1 Koulukiusaaminen

Koulukiusaamisella tarkoitetaan tekoja, jotka kiusattu lapsi kokee fyysiseksi tai psyykkiseksi kiusanteoksi, joko yksin tai ryhmässä. Sille on tyypillistä toistuva henkinen tai ruumiillinen väkivalta joka kohdistuu yhteen ja samaan uhuriin.

Perusopetus- ja lukiolaissa on taattu oppilaalle ja opiskelijalle oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Edellä mainittujen säännösten nojalla koulutuksen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan väkivallan ja koulukiusaamisen estämisestä koulussa ja oppilaitoksessa sekä muussa koulun ja oppilaitoksen toiminnassa.

Ulvilan kouluissa kaikkiin kiusaamistapauksiin puututaan ja tältä osin oppilaille ja opiskelijoille taataan turvallinen oppimisympäristö. Kiusaamisen estämiseksi kouluihin pyritään luomaan toisia arvostava ja suvaitseva ilmapiiri. Yhteisesti laadittuja koulun sääntöjä noudatetaan ja valvotaan. Oppilaita kannustetaan kertomaan kiusaamistapauksista.

13.1.2 Koulukiusaamisen ehkäisy Ulvilan kouluissa

Koulujen ja oppilaitosten omiin opetussuunnitelmiin on laadittu kunkin koulun omiin olosuhteisiin sopivat tavoitteet ja keinot kiusaamisen estämiseksi. Menettelytavoista kiusaamistapauksissa koululla tulee olla selvät toimintaohjeet, jotka tulee liittää osaksi koulun opetussuunnitelmaa.

Koulukiusaamista koskevassa toimintasuunnitelmassa sovitaan menettelytavoista koulukiusaamisen ehkäisemiseksi, toimenpiteistä ja menettelytavoista koulukiusaamistapauksissa. Kouluissa kaikki kiusaamistapaukset tulee dokumentoida ja tähän liittyvät asiakirjat tulee säilyttää arkistointiohjeiden mukaisesti. Koulukiusaamisen ehkäisemiseen ja kiusaamistapausten käsittelyyn liittyvä toimintasuunnitelma hyväksytään lukuvuosittain työsuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

13.2 Viihtyisä ja laadukasta opetusta tukeva oppimisympäristö

Fyysisen ympäristön osalta on lisäksi syytä huomioida, että koulu tarjoaa viihtyisät puitteet laadukkaan opetuksen toteuttamiselle. Opetusvälineiden tulee palvella nykyaikaisia opetus- ja kasvatustarpeita sekä tukea uusia oppimiskäsityksiä. Opetussuunnitelman perusteissa todetaan, että oppimisympäristön varustuksen tulee tukea oppilaan kehittymistä nykyaikaisen tietoyhteiskunnan jäseneksi ja antaa tilaisuuksia tietokoneiden ja muun mediatekniikan sekä mahdollisuuksien mukaan tietoverkkojen käyttämiseen.

Oppimisympäristö tulee toteuttaa siten, että se on viihtyisä ja tukee oppilaan kasvua ja oppimista. Opiskelutiloja tulee voida käyttää joustavasti siten, että ne ohjaavat käyttämään monipuolisia opetusmenetelmiä ja työskentelytapoja. Työvälineiden ja materiaalien sekä kirjasto- ja palvelujen tulee olla oppilaan käytettävissä niin, että hän voi opiskella aktiivisesti ja myös itsenäisesti.

13.3 Henkinen oppimisympäristö

Koulun tulee kaikella tavalla tukea hyvien ihmissuhteiden muodostumista koulussa. Työpaikka- ja koulukiusaamiseen tulee aina puuttua ja pyrkiä löytämään niihin ratkaisu. Koulukiusaa-

miseen puututaan kaikissa tapauksissa ja ne dokumentoidaan. Myös koulukiusaamisen ehkäisemiseen kiinnitetään huomiota.

Oppilaan tulee kokea, että hänestä välitetään ja että häntä ja hänen mielipidettään arvostetaan ja että kakkia oppilaita kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti koulun oppimisympäristössä tulee vallita avoin, rohkaiseva, kiireetön ja myönteinen ilmapiiri.

13.4 Koulun toimintakulttuuri

Koulun toimintakulttuurilla tarkoitetaan käytännön tulkintaa koulun kasvatus- ja opetustehtävistä. Kaikki koulussa tapahtuva toiminta tukee koulun kasvatus- ja opetustavoitteiden saavuttamista. Opetussuunnitelma perusteiden (7 §) mukaan koulun toimintakulttuuriin kuuluvat kaikki koulun viralliset ja epäviralliset säännöt, toiminta- ja käyttäytymismallit sekä arvot, periaatteet ja kriteerit, joihin koulutyön laatu perustuu.

14 Arviointi

14.1 Oppilaan arviointi

Arvioinnin tehtävä ja periaatteet

Opetussuunnitelman perusteissa oppilaan arviointi jaetaan perusopetuksen osalta arviointiin opintojen aikana ja päättöarviointiin. Opintojen aikaisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kuvata, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet. Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta muodostamaan realistinen kuva oppimisestaan ja kehitymisestään ja siten tukea myös oppilaan persoonallisuuden kasvua. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen tulee antaa etukäteen tietoa arvioinnin perusteista sekä pyydettyä selvitettävä jälkikäteen, miten niitä on arvioinnissa sovellettu.

Vuosiluokilla 1 – 6 oppilaalle tulee antaa lukuvuositolustus lukuvuoden päättyessä ja välitodistus syyslukukauden lopussa. Sanallista arviointia käytetään kolmannen vuosiluokan loppuun saakka. Sanallisen arvioinnin osalta noudatetaan kaikissa peruskouluissa yhtenäistä käytäntöä. Vuosiluokilla 4 – 6 käytetään numeerista arviointia. Käytettävien sanallisten ja numeeristen todistuskaavakkeiden muodosta päättää koulutuslautakunta.

Oppiaineet arvioidaan 1. – 3. luokilla sanallisesti. Sanallisen arvostelun asteikko on

- erinomainen
- hyvä
- tyydyttävä
- välttävä.

Hylätty suoritus kirjoitetaan viestitilaan ja varsinainen arviointikohta jätetään tyhjäksi.

Oppiaineet arvioidaan 4. – 6. luokilla numeroarviointina. Numeerisen arvioinnin asteikko on

- 10 erinomainen
- 9 kiitettävä
- 8 hyvä
- 7 tyydyttävä
- 6 kohtalainen
- 5 välttävä
- 4 hylätty.

Työskentelyn ja käyttäytymisen arviointi

Työskentelyn ja käyttäytymisen arvioinnin osalta tukeudutaan opetussuunnitelman perusteisiin (§ 41 s.169). Työskentelyn arviointi on osa oppilaan oppimaan oppimisen taitojen arviointia. Työskentelyn arvioinnin pohjana ovat työskentelylle eri oppiaineissa asetetut tavoitteet. Käyttäytymisen arviointi kohdistuu siihen, miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset, ympäristön, arvostaa työtä ja noudattaa sääntöjä. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Opetussuunnitelmassa tulee asettaa tavoitteet oppilaan käyttäytymiselle. Käyttäytymisen arvioinnissa otetaan huomioon koulun arvopohja ja kasvatukselle asetetut tavoitteet.

Oppilaan työskentelyn arviointi annetaan erillisenä todistusliitteenä vuosiluokilla 1 – 2. Työskentelyä arvioidaan jokaisen oppiaineen sisällä vuosiluokilla 3 – 6.

Oppilaan arvioinnissa käytetään vuosiluokkiin sidottua mallia, jossa vuosiluokan hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan hyväksytty suoritus kussakin oppiaineessa. Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos hän ei ole opintojen aikaisessa tai erillisessä kokeessa suorittanut eri aineiden opintoja hyväksyttävästi tai jos yleinen koulumenestys sitä edellyttää.

Oppilaan itsearviointi

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan (§ 42 s. 171) *perusopetuksen yhtenä tehtävänä on kehittää oppilaiden edellytyksiä itsearviointiin. Itsearviointin tarkoituksena on tukea itsetuntemuksen kasvua ja kehittää opiskelutaitoja. Tavoitteena on, että oppilas oppii tiedostamaan asetetut tavoitteet, asettamaan opiskelulle tavoitteita, tarkastelemaan ja säätelemään oppimisprosessiaan, antamaan tavoitteita työskentelylleen ja yhdessä toimimiselle ja tunnistaamaan omia edellytyksiään.*

Huoltajan tai oppilaan kanssa tulee käydä arviointikeskustelu. Lukuvuoden aikana oppilaalla tulee olla vähintään yksi tilanne, jossa hän voi arvioida itseään ja jossa hänelle voidaan antaa palautetta oppilaan tekemästään omasta arvioinnista.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta on laadittu jokaisen oppiaineen osion päätteeksi, tuntijaon nivelkohtaan, oppilaan arvioinnin tueksi. Suomi tai ruotsi toisena kielenä sekä maahanmuuttajaoppilaan oma äidinkieli muodostavat poikkeuksen tästä. Hyvän osaamisen kuvaus kohdistuu oppiaineiden tietoihin ja taitoihin.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta määrittelee kansallisen tason, joka sellaisenaan toimii

arvioinnin pohjana. Numeroarvostelua käytettäessä hyvän osaamisen kuvaus määrittelee tason arvosanalle kahdeksan (8). Sanallisessa arvioinnissa kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta tukee opettajaa hänen arvioidessaan oppilaan edistymistä, ja se on arvioinnin perusta kuvattaessa, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet.

Perusopetuksessa käytettävät todistukset

Oppilaan todistukset ovat julkisia asiakirjoja. Jos niissä on oppilaan henkilökohtaisten ominaisuuksien sanallista arviointia koskevia tietoja, todistus on näiltä osin salassa pidettävä ja se voidaan antaa vain oppilaalle ja hänen huoltajalleen. Perusopetuksen aikana käytettävät todistukset ovat

1. Lukuvuositodistus
2. Välitodistus
3. Erotodistus

Oppilaalle tulee antaa lukuvuositodistus lukuvuoden päättyessä. Lukuvuoden aikana voidaan lisäksi antaa välitodistuksia. Jakso-opetusta noudatettaessa jakson päättyessä annettava jaksotodistus voi toimia välitodistuksena. Lukuvuoden aikana annetut jaksotodistukset voivat yhdessä muodostaa lukuvuositodistuksen.

Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun tai eroaa perusopetuksesta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arviota. Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos oppilas siirtyy saman opetuksen järjestäjän ylläpitämään toiseen kouluun.

Todistuksiin merkitään todistuksen, koulutuksen järjestäjän, koulun ja oppilaan nimi, todistuksen antamispäivä, allekirjoitus, arvio oppilaan käyttäytymisestä sekä oppilaan opinto-ohjelma ja arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet. Jos työskentely arvioidaan erikseen, merkitään sen arvio todistukseen. Lukuvuositodistukseen merkitään myös tieto mahdollisesta luokalle jättämisestä. Numeroarvostelua käytettäessä todistukseen merkitään perusopetusasetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko. Todistuksissa tulee olla merkintä, että ne ovat Opetushallituksen 19.12.2002 hyväksymien opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Opetuksen järjestäjä päättää todistusten ulkoasusta.

Päätösarviointi

Päätösarvioinnin tehtävänä on määritellä, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut perusopetukselle asetetut tavoitteet eri oppiaineissa. Päätösarvioinnin tulee olla valtakunnallisesti vertailukelpoista ja kohdella oppilaita tasavertaisesti. Päätösarvosanan tulee kussakin yhteisessä oppiaineessa perustua oppilaan osaamiseen perusopetuksen päättövaiheessa vuosiluokilla 8–9.

Päätösarviointia varten on laadittu perusopetuksen päätösarvioinnin kriteerit kaikkiin yhteisiin oppiaineisiin. Oppilaan osaaminen arvioidaan perusopetuksen päätösarvioinnin kriteereiden pohjalta, monipuoliseen näyttöön perustuen.

Päätösarvioinnissa käytettävät todistukset ovat

1. Perusopetuksen päättötodistus
2. Todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta
3. Todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta

Päättötodistus annetaan perusopetuksen päättyessä oppilaalle, jonka suoritukset kaikissa numeroin arvosteltavissa aineissa ovat vähintään välttäviä. Päättötodistukseen merkitään samat tiedot kuin kaikkiin todistuksiin seuraavin poikkeuksin. Päättötodistukseen merkitään oppilaan koko nimi ja henkilötunnus, rehtorin allekirjoitus, yhteisten oppiaineiden ja aineryhmien sekä numeroin arvosteltavien valinnaisten aineiden arviointi sanoin (välttävää-erinomainen) ja numeroin (5–10). Taito- ja taideaineiden sekä valinnaisten aineiden osalta merkitään todistukseen oppilaan opiskelemien oppiaineiden laajuus vuosiviikkotunteina. Taito- ja taideaineiden osalta opintojen laajuus merkitään viidenneltä vuosiluokalta alkaen. Päättötodistukseen tulee maininta siitä, että oppilaan opinto-ohjelmaan on kuulunut oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista.

14.2 Opetuksen järjestäjän suorittama arviointi

Perusopetuslain 21 §:n ja lukiolain 16 §:n mukaisen opetuksen järjestäjän suorittaman arvioinnin toteuttamiseksi koulutuslautakunta valitsee lukuvuosittain arvioinnin painopistealueet. Arvioinnin painopistealueista lautakunta päättää touko-kesäkuussa. Valittujen arvioinnin painopistealueiden kautta lautakunta arvioi järjestämäänsä koulutusta ja kerää tietoa koulutuksen vaikuttavuudesta. Arvioinnin painopistealueiden toteutumisesta arvioidaan lukuvuoden päätyttyä koulujen toimintakertomuksissa ja erillisessä arviointikokouksessa. Saatujen arviointitulosten pohjalta koulutoimenjohtaja laatii arviointikertomuksen, jossa tarkastellaan lukuvuoden koulutuksen toteutumista. Arviointikertomus annetaan tiedoksi lautakunnalle elokuussa ja se julkaistaan Internetissä. Tarvittaessa opetuksen järjestäjän suorittamaa arviointia voidaan täydentää erillisellä arviointikyselyllä. Lisäksi koulutuslautakunta arvioi koulutoimen strategiassa, talousarviossa ja taloussuunnitelmassa olevien tavoitteiden toteutumista maaliskuussa.

Koulutoimen strategian ja taloussuunnitelman toteutuminen

Koulutuslautakunta arvioi vuosittain koulutoimen strategiassa ja taloussuunnitelmassa olevien tavoitteiden toteutumista. Arviointi suoritetaan maaliskuussa kouluilta kerättävän arviointitiedon perusteella. Suoritetun arvioinnin pohjalta lautakunta päättää tarvittavista toimenpiteistä ja tiedottaa arvioinnin tuloksista kouluille ja koulutoimen henkilökunnalle sekä tarpeelliseksi katsomiltaan osilta oppilaiden huoltajille.

Arvioinnin painopistealueet

Koulutuslautakunta valitsee lukuvuosittain arvioinnin painopistealueet. Valittujen painopistealueiden avulla pyritään saamaan tietoa koulutuspalveluiden laadusta ja vaikuttavuudesta. Arvioinnin painopistealueista lautakunta päättää vuosittain touko-kesäkuussa.

15 Kuntakohtaisen opetussuunnitelman päivittäminen

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman toteuttamisesta, seurannasta ja ajantasaistamisesta vastaa koulutuslautakunta, joka päättää päivittämistarpeesta koululta saadun palautteen perusteella. Kuntakohtaisen opetussuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain huhti - toukuussa. Päivittämistarpeesta lähetetään kouluille kysely.

16 Kuntakohtaisen opetussuunnitelman voimaantulo

Perusopetuksen osalta tämä kuntakohtainen opetussuunnitelma tulee voimaan vaiheittain siten, että 1-2 luokkien osalta opetussuunnitelma tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2003. Seuraavassa vaiheessa 1.8.2004 kuntakohtainen opetussuunnitelma otetaan käyttöön 3, 4 ja 7 vuosiluokilla ja 1.8.2005 lukien 5, 6 ja 8 luokilla. Perusopetuksen 9. vuosiluokalla kuntakohtainen opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1. elokuuta 2006. Lukiokoulutuksen osalta kuntakohtainen opetussuunnitelma tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.